

Kas jāzina, ja vēlaties publiski pārdot vizuālās mākslas darbu

**Ja pārdodat vizuālās mākslas darbu publiski, tad rēķinieties,
ka par noteiktiem darbiem ir jāmaksā tālākpārdošanas atlīdzība.**

Kas ir tālākpārdošana?

Tālākpārdošana ir atsavināta (pārdota vai dāvināta) vizuālās mākslas oriģināldarba (gleznas, zīmējuma, gravīras, litogrāfijas, fotogrāfijas, skulptūras, gobelēna, u.tml.) pāreja citas personas īpašumā, to publiski pārdodot – izsolē, ar mākslas darbu galerijas, mākslas salona, veikala u.tml. starpniecību.

Oriģināldarba autors visu savu dzīves laiku vai viņa mantinieki 70 gadus pēc autora nāves saglabā tiesības saņemt atlīdzību par atsavinātā darba katru tālākpārdošanas reizi. Šīs atlīdzības saņemšana autoram paplašina iespējas radīt jaunus darbus. Bieži vien, pirmo reizi pārdodot darbu, autori ir mazpazīstami un saņem ievērojami mazāku summu nekā tā, par kuru mākslas darbs tiek pārdots turpmāk. Tālākpārdošanas tiesība (*droit de suite*) pāriet mantiniekiem.

Vai ir jāmaksā tālākpārdošanas atlīdzība, ja pirmo reizi pārdod mākslas darbu?

**Nē, ja darbs tiek pārdots pirmo reizi,
tālākpārdošanas atlīdzība nav jāmaksā.**
Pirmā mākslas darbu atsavināšana notiek, kad oriģināldarba atsavināšanu veic pats autors par atlīdzību vai bez tās. Pirmajā reizē darījums notiek tikai starp autoru un mākslas darba pārdevēju vai dāvanas saņēmēju. Arī visi mantotie darbi ir atsavināti darbi.

Cik liela ir tālākpārdošanas atlīdzība?

Latvijā noteiktās tālākpārdošanas atlīdzības apmērs ir 5% no tālākpārdošanas cenas, ja tā nepārsniedz summu, kas ir ekvivalenta EUR 50000. Ja cena pārsniedz šo summu, Autortiesību likumā noteikts cits tālākpārdošanas atlīdzības apjoms.

Tālākpārdošanas cena ir naudas summa (bez nodokļiem), kuru saņem vizuālās mākslas oriģināldarba pārdevējs. Izsolē tālākpārdošanas atlīdzība tiek aprēķināta nevis no tā saucamās „āmura cenas”, bet gan no pārdevēja faktiski iegūtās naudas summas, no kuras atskaitīti uzņēmuma ienākuma nodoklis un pievienotās vērtības nodoklis.

Uz kādiem mākslas darbiem attiecas tālākpārdošanas tiesības?

**Tālākpārdošanas tiesības attiecas uz tiem
Latvijas un ārvalstu autoru vizuālās mākslas
oriģināldarbiem, kuriem nav beidzies autortiesību
aizsardzības termiņš.** Minētās tiesības attiecināmas uz ārvalstu autoriem un viņu mantiniekiem tad, ja konkrētajā valstī aizsargā Latvijas autoru un viņu mantinieku vizuālās mākslas oriģināldarba publiskās tālākpārdošanas tiesības.

Kurš ir vizuālās mākslas oriģināldarba pārdevējs?

Saskaņā ar Autortiesību likumu vizuālās mākslas oriģināldarba pārdevējs ir komersants (arī komisionārs), kurš veic izsoli vai kura uzņēmums ir mākslas darbu galerija, mākslas salons, veikals, interneta veikals, izsoļu nams un tamlīdzīgs uzņēmums, kas pircējam piedāvā iegādāties vizuālās mākslas darbu.

Kā tālākpārdošanas atlīdzība nonāk līdz autoriem?

**Tālākpārdošanas tiesības Latvijā drīkst
administrēt tikai kolektīvi. To dara autoru biedrība
AKKA/LAA.** AKKA/LAA iekasē atlīdzību par tālākpārdošanu un izmaksā to attiecīgajiem tiesību īpašniekiem – autoriem vai to mantiniekiem.

Kāda ir tālākpārdošanas atlīdzības samaksas kārtība?

Vizuālās mākslas oriģināldarba pārdevējam ir pienākums 10 dienu laikā pēc darba pārdošanas iesniegt AKKA/LAA atskaiti ar informāciju par pārdoto mākslas darbu (autors, nosaukums, tālākpārdošanas cena). Pēc atskaites apstrādes AKKA/LAA aprēķina tālākpārdošanas atlīdzību un izraksta rēķinu. AKKA/LAA ir tiesības 3 gadu laikā pieprasīt informāciju, kas nepieciešama, lai tiesību īpašniekiem par tālākpārdotajiem darbiem nodrošinātu atlīdzību.

AKKA/LAA
Biedrība Autortiesību un komunikēšanās konsultāciju
aģentūra/Latvijas Autoru apvienība

A.Čaka 97, Rīga, LV1011, Latvija
Tel.: 371 67506131
Fakss: 371 67315620
e-pasts: info@akka-laa.lv